

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (اطعمه و اشربه)

مستحبات طعام خوردن

درس ۱۱

استاد وافی

استحباب شستن دستها

از جمله مستحبات در باب اكل و شرب ، شستن دستها قبل و بعد از غذا است.

دلیل این استحباب، روایات وارده در این باب است؛ از جمله این که رسول الله فرمودند : شستن دستها قبل از غذا رافع فقر و شستن بعد از غذا رافع غم و اندوه است.

استحباب خشک کردن دست

از جمله استحبابات غسل ید، این است که بعد از شستن، دست را خشک کند، اما مساله این است که دوبار دستها شسته می شود ، آیا در هر دو مورد این استحباب جاری است؟

شهادت اول می فرماید: این استحباب اختصاص به غسل ثانی دارد. زیرا تا زمانی که دست خیس باشد و شخص مشغول اكل باشد ، برکت از طعام زایل نمی شود.

استحباب تسمیه

گفتن بسم الله ... هنگام اكل طعام، استحباب موکد دارد، زیرا رسول الله فرمودند: وقتی که بر سر سفره بسم الله گفته می شود، چهار هزار ملک دعا کرده و شیطان را از سفره می رانند، اما اگر بسم الله گفته نشود ، ملائک خطاب به شیطان ، می گویند: ای فاسق در خوردن با اینها شریک شو.

استحباب تعدد تسمیه

اگر بر سر سفره انواع و اقسام طعام وجود داشت، مستحب است که به ازای هر طعامی ، یک بسم الله گفته شود. اگر هنگام اكل بسم الله گفتن را فراموش کرد، مستحب است هر وقت که یادش آمد ، بگوید.

استحباب دراز کشیدن

در بیان امام صادق (ع)

مستحب است بعد از اکل غذا، شخص دراز بکشد، و پای راست را بر پای چپ بگذارد. - اما عامه در این زمینه بر عکس عمل می کنند، یعنی: پای چپ را بر پای راست می گذارند.

کراهت تکیه هنگام اکل

تکیه کردن هنگام غذا خوردن، مکروه است و لو اینکه تکیه بر دست باشد.

امام صادق ع در مقام بیان تعلیل این کراهت فرمودند: رسول الله از زمانی که مبعوث شدن هنگام اکل، تکیه نکردند تا زمانی که از دنیا رفتند.

اما در روایتی از فضیل وارد شده که رسول الله نهی از تکیه کردن در حین اکل نکردند.

اگر چه ظاهر این دو روایت تعارض است، و لکن این تعارض بدوی است، و نتیجه کلام (بعد از نقض و ابرام) این است که تکیه کردن، جایز است.

کراهت پر خوری

پر خوری کراهت دارد، و اگر به نحوی افراط کند که موجب ضرر گردد، حرام خواهد بود.

و هم چنین غذا خوردن در حال سیری و با دست چپ، کراهت دارد.

حرمت سفره شراب

اگر بر سفره ایی شراب یا هر مسکری بگذارند، اکل از آن سفره حرام است.

رسول الله فرمودند: ملعون است کسی که بر سفره ایی بنشیند که شراب در آن هست. و اگر برخاستن

او از سر سفره تاثیر گذار باشد، این برخاستن از باب امر به معروف و نهی از منکر، واجب است.